

نگاه

اثرات مغرب بازی های رایانه ای بر روان نوجوانان

وقتی غرق بازی رایانه ای می‌شوید، آن قدر محو شخصیت‌های بازی می‌شوید که خود را در قالب آن‌ها می‌بینید. کافی است صدایشان کنی، ترجیح می‌دهند جواب ندهند و به بازی خود ادامه دهند. دوست ندارند از فضایی که در آن حضور دارند بیرون کشیده شوند. بازی‌های رایانه ای شاید اوقات فراغت بچه‌ها را پر کند، اما می‌توان گفت سرگرمی مناسبی برای آن‌ها نخواهد بود، چرا که اثرات بدی مثل گوشه‌گیری، کاهش اعتماد به نفس و پرخاشگری را به دنبال دارد. «علی صفاریان» روان‌شناس کودک و نوجوان در این باره نکته‌های مهمی را به نوجوانان می‌گوید: «شما نوجوان عزیز باید توجه داشته باشید بازی‌های فکری یا گروهی، در رشد و خلاقیت شما تأثیر زیادی دارند، اما زمانی که وقت خود را در فضای مجازی سپری می‌کنید، نباید انتظار خلاقیت از خودتان داشته باشید. اثرات منفی بازی‌های رایانه ای و موبایلی به مراتب بیشتر از تأثیر مثبت آن‌هاست؛ چرا که شما را وابسته می‌کند و کم‌کم کار به جایی می‌رسد که بازی، جای همه چیز را برای شما پر می‌کند. همین باعث می‌شود کم‌خواب شوید. کم‌خوابی مداوم ضررهای زیادی به بدن شما می‌رساند. هم رشد جسمی‌تان کم می‌شود و هم قدرت تمرکزتان کاهش پیدا می‌کند. بعضی از بازی‌های خشن‌تر تأثیر هشتاد و ناخوشایند شما هم خشونت را یاد می‌گیرید. باید بدانید استرس بیش از حد، آسیبی جدی به سلامت جسمی شما می‌زند.

بازی‌های پرتنش ممنوع

موضوع دیگری که باید دقت داشته باشید، این است که اگر سرگرم بازی‌های هیجانی و پرتنش شوید، ذهنتان درگیر شده و سعی می‌کنید برنده شده و به مرحله بعدی بروید؛ اما معمولاً این اتفاق نمی‌افتد و شما شکست می‌خورید. باخت‌های بی‌دری، شما را افسوسناک کرده و به مرور زمان شما را افسرده می‌کند. مهم‌ترین که چون برای بازی کردن خلاقیتی به کار نمی‌برید، به مرور زمان اعتماد به نفس‌تان کم می‌شود. بعد از مدتی با مشکل جدی‌تری مواجه می‌شوید و آن صدمت مغزی است. این بازی‌ها روی قسمت‌هایی از مغز تأثیر می‌گذارد که به بینایی و حرکت اختصاص دارد. برای همین نقشی در تکامل نواحی دیگر مغز ندارند. بچه‌هایی که ساعت‌های زیادی پای رایانه می‌نشینند یا با گوشی بازی می‌کنند، رفتارهای خشن‌تر و بیش‌تری انجام می‌دهند و کمتر روی رفتارشان کنترل دارند.

سفر عشق

بازی «سفر عشق» یک بازی اکشن شمشیری است که داستان زندگی مهران، یکی از وفادارترین یاران امام حسن (ع) را روایت می‌کند. بعد از صلح امام حسن (ع) با معاویه، مهران دل شکسته از خیانت بعضی یاران امام حسن (ع) به ری، شهر آبا و اجدادی خود برمی‌گردد. اما در آن جا اتفاقی‌هایی برای او رخ می‌دهد که باعث می‌شود او از ایران به کوفه هجرت کند. در بازی سفر عشق، مخاطب همراه با مهران، حوادث تلخ و شیرینی را تجربه می‌کند.

فصل قیام

ماجراجوی مختار نقی‌آزندان این‌بار یاد تا سفر به مکه را روایت می‌کند. «فصل قیام» یکی از جزی‌ترین بازی‌های مذهبی، تاریخی کشورمان است که داستان آن با مشورت و نظر کارشناسان مذهبی طراحی شده است. بازیکن فصل قیام، مبارزه را از سال ۶۱ هجری شروع می‌کند. او وقایع تاریخی را از ارتباط با مختار و مهران تادشمنی بنی‌امیه و آل بنی‌دینال می‌کند. بازیکن در این بازی از سلاح‌های متنوعی مثل شمشیر، خنجر، سپر و لمان استفاده می‌کند هم‌چنین تکنیک‌های رزم مثل اسب سواری و حل معما را انجام می‌دهد تا دشمن را شکست دهد.

استیاق نوجوانان به بازی‌های اکشن

بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای در گزارشی، شاخص‌ترین اطلاعات مصرف بازی‌های رایانه‌ای را تحلیل و منتشر کرده است. بر اساس اطلاعات این گزارش، ۳۴ میلیون گیمر در ایران فعال هستند که ۵۵ درصد آن‌ها به شکل آنلاین بازی می‌کنند. طبق بررسی‌های صورت گرفته، نوجوانان بین ۷ تا ۱۷ سال بیش‌تر تمایل به مسک بازی‌های رایانه‌ای مثل فوتبال، ورزش و اکشن دارند.

نگاه کارشناسی «مریم داور دان» دبیر بخش بازی‌های رایانه‌ای کدومو درباره نکات مثبت بازی‌های ایرانی

جست‌وجوی‌های تاریخی در بازی‌های رایانه‌ای

مژگان مهربانی روزنامه‌نگار

سال‌ها پیش البته نه گذشته خیلی دور، تا همین دو، سه دهه پیش بچه‌ها فراغت خود را با بازی در کوچه و خیابان یا وقت گذرانی با همسالانشان سپری می‌کردند؛ از فوتبال و فایم‌باشک تا گریم به هوا و دوچرخه سواری، خوش بوئند و سر نشاط؛ نه شطرنج اضافه وزن داشتند و نه افسردگی، باروی کار آمدن بازی‌های رایانه‌ای آن‌هم از نوع غیر وطنی، روز به روز از میزان علاقه‌شان به بازی در بیرون از خانه کاسته شد و در عوض زمان بیش‌تری به نشستن پای رایانه و گوشی اختصاص داده شد. حالا کار به جایی رسیده که بازی‌های رایانه‌ای جزو لاینفک زندگی نوجوانان شده است. هر بسز یادخیزی را می‌بینی خود را با گوشی تلفن همراه سرگرم کرده و علاوه بر گشت‌زدن در فضای مجازی، فراغت خود را با انجام بازی‌های رایانه‌ای پر می‌کنی؛ انواع بازی‌های اکشن و هیجانی که انجامش آن‌ها را به وجد می‌آورد؛ این‌ها هستند چه صدمه‌ای به جسم و روان آن‌ها می‌زند. «مریم داور دان» دبیر بخش بازی‌های رایانه‌ای کدومو (سرویس ارائه دهنده محتوای چند رسانه‌ای مثل انیمیشن، فیلم، بازی و...) برای کودکان و خانواده نکات ارزنده‌ای در این باره می‌گوید.

رد و بدل می‌شود. بازی دیگری که با محوریت ماه محرم طراحی شده، بازی «کودکان اربعین» است. در این بازی بچه‌ها آداب سفر به کربلا را یاد می‌گیرند. بازی «بهشت کوچک من» درباره‌ی آراسته کردن حسینیه‌هاست. بازیکن به سلیقه خود حسینیه را سیاهپوش می‌کند.

برای طراحی بازی‌های رایانه‌ای مذهبی آیا کارشناسان مذهبی کمک گرفته می‌شود؟ طراحی بازی، کار افرادی نیست و یک گروه، برای درست کردن آن زحمت می‌کشند. این کار نیاز به حمایت نهادهای فرهنگی دارد. نوجوان ما نیاز به خوراک فرهنگی دارد و باید آن را برای این رده‌ی سنی فراهم کرد. البته ساخت بازی چون اعتبار زیادی می‌خواهد، باید نهادهای فرهنگی دولتی پای کار بیایند. به‌طور مثال برای ساخت یک بازی رایانه‌ای هزینه‌ای بالغ بر دو میلیارد تومان نیاز است.

آیا برای ترویج فرهنگ دینی و معرفی سبوری اهل بیت (ع) هم بازی‌های رایانه‌ای تولید شده است؟ پلتفرمی که مربوط به ماه محرم باشد؟

بله، چند بازی به اسم سفر عشق، قیام مختار، پیر بابا، کودکان اربعین، بهشت کوچک من و حضرت رقیه (س) طراحی و تولید شده است. سفر عشق درباره‌ی مهران، یکی از یاران باوفای امام حسن مجتبی (ع) است. قیام مختار هم از نامش پیداست که درباره‌ی مبارزات مختار به قصد خونخواهی امام حسین (ع) است. اما بازی پیر بابا، بازی‌ای است که در کنار سرگرم کردن نوجوان، آداب «شیرین بابا»، درباره‌ی پیر مردی است که می‌خواهد در مزار عاشق محصول بکارد. بچه‌ها باید به او کمک کنند تا بهترین محصول گشت شود. یا بازی «جالب شو» که با وجود حسن دیگر این بازی، تکه کلامی است که بین افراد

ارزش‌های فرازمینی

بازی رایانه‌ای «ارزش‌های فرازمینی»، یک بازی مهیج اکشن برای نوجوانان است که داستان تخیلی دارد و اتفاقات خارق‌العاده‌ای به تصویر می‌کشد. بازی رویکرد جنگ‌های بشربیت بر سر آن‌هاست. در خلاصه‌ی رسمی این بازی رایانه‌ای آمده است: «آن هنگام که زمین ویران شده از جنگ، به ناچار به فراموشی سپرده می‌شود تا سطره‌ی حیات به‌مرزهای فراتر گسترش یافته و منابع انرژی جدید، تقدیر دیگر را رقم زند.»

از افراد ۸ تا ۱۸ سال، حداقل یک دستگیره بازی رایانه‌ای در خانه دارند.

۳۱ درصد بازی با بیش‌تر و ۹۷ درصد رادر اتاق خواب خود دارند.

از نوجوانان به‌طور مداوم از استفاده می‌کنند.

تعداد بازی‌های ایرانی هم نسبت به بازی‌های خارجی کمتر است؛ اما من بسیاری رایانه‌ای فصل قیام را انجام دادم. بد نبود. ایرادش این بود که مراحتش زود تمام می‌شد. نکته‌ی دیگر این‌که بازی‌های رایانه‌ای ایرانی بیش‌تر مناسب سن کودکان است. باید برای نوجوانان، برنامهریزی بهتری صورت بگیرد.

گفت‌وگو

خوب و بد بودن بازی‌های رایانه‌ای زبدر همین یک نوجوان دهه هشتادی

بازی‌های ایرانی مناسب کودکان است

درباره‌ی بازی‌های رایانه‌ای و اثرات منفی آن، با روان‌شناس و کارشناس بازی‌های رایانه‌ای صحبت کردیم. هر کدام به نکات ارزنده‌ای اشاره کردند و روی سخنشان با نوجوانانی بود که بیش از اندازه خود را با بازی‌های رایانه‌ای سرگرم می‌کنند. اغلب بچه‌ها درباره‌ی اثر منفی استفاده‌ی بیش از حد از گوشی تلفن همراه و رایانه، حرف‌های زیادی شنیده‌اند و خوب می‌دانند این کار، سلامت روانشان را به خطر می‌اندازد. با این حال روز به روز بیش‌تر به بازی‌های رایانه‌ای وابسته می‌شوند. در این باره با «مهدی انشکانی»، دانش‌آموز پایه‌ی نهم گفت‌وگو می‌کنیم.

یکی از راه‌هایی که نوجوانان برای پرکردن اوقات فراغت خود انتخاب می‌کنند، بازی‌های رایانه‌ای است. شما هم از این دسته نوجوانان هستید؟

بازی رایانه‌ای را همه‌ی نوجوانان دوست دارند، چون هیجان و جذابیت دارد. پسرها معمولاً بازی‌های اکشن دوست دارند. ولی من و برادرم بیش‌تر فوتبال بازی می‌کنیم. البته در طول سال تحصیلی، سرگرم درس خواندن هستیم و وقتی برای بازی کردن نداریم؛ اما خیلی از دوستانم روزی چند ساعت بازی رایانه‌ای می‌کنند.

چرا نوجوانان به بازی‌های رایانه‌ای علاقه‌مند هستند؟ در صورتی که بازی‌های زیادی می‌توانند انجام دهند که باعث شادایی‌شان می‌شود؟

خود من دوست دارم عصرها با هم‌سالانم برای فوتبال یا بازی‌های گروهی، بیرون از خانه بروم. اما سروصدای بچه‌ها باعث ناراحتی همسایه‌ها می‌شود. برای همین مجبورم در ایام تابستان وقتم را در خانه و پای رایانه بگذرانم.

آیا بازی‌های غیر ایرانی، اکشن و هیجانی است. استفاده از آن‌ها تأثیر منفی در روحیه نوجوانان می‌گذارد.

برای همین کارشناسان بازی‌های رایانه‌ای کشورمان، بازی‌های جالبی را ساخته‌اند که مناسب با فرهنگ ایرانی است. درباره‌ی این بازی‌ها چه نظری دارید؟

تعداد بازی‌های ایرانی زیاد نیست. کیفیت‌شان هم نسبت به بازی‌های خارجی کمتر است؛ اما من بسیاری رایانه‌ای فصل قیام را انجام دادم. بد نبود. ایرادش این بود که مراحتش زود تمام می‌شد. نکته‌ی دیگر این‌که بازی‌های رایانه‌ای ایرانی بیش‌تر مناسب سن کودکان است. باید برای نوجوانان، برنامهریزی بهتری صورت بگیرد.